

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
„ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”**

Факультет природничих наук

Кафедра садово-паркового господарства та екології

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до написання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня спеціальностей 205 Лісове господарство та
206 Садово-паркове господарство**

**Старобільськ
2021**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
„ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”**

Факультет природничих наук

Кафедра садово-паркового господарства та екології

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до написання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня спеціальностей 205 Лісове господарство та
206 Садово-паркове господарство**

**Старобільськ
2021**

УДК 630+633/635(072)
М54

Методичні вказівки до написання курсової роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 205 Лісове господарство та 206 Садово-паркове господарство / укл.: Бордюгова О.І., Петренко С.В., Демідова Н.В., Королецька Л.В., Гаврилюк Ю.В., Соколов С.О. Старобільськ : Вид-во „ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2021. 52 с.

Рецензенти:

Кучер О.О., кандидат біологічних наук, науковий співробітник Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України.

Дрель В.Ф., кандидат біологічних наук, доцент, директор НН Інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”.

Курсова робота в системі підготовки висококваліфікованого фахівця з обраної спеціальності у закладах вищої освіти є однією з найбільш важливих і ефективних видів самостійної роботи здобувача вищої освіти. Орієнтовні теми курсових робіт, що пропонуються здобувачам на вибір, сформульовані таким чином, що їх розкриття вимагає від майбутнього фахівця лісового та садово-паркового господарства вміння вести самостійне дослідження, осмислювати, узагальнювати матеріал, робити самостійні висновки.

Видання містить вказівки та рекомендації щодо виконання курсових робіт здобувачами вищої освіти II-IV курсів денної та заочної форм навчання за освітніми програмами „Лісове господарство” та „Садово-паркове господарство” факультету природничих наук.

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
(протокол № 7 від 26.03.2021 р.)*

© ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2021.

©Бордюгова О.І., Петренко С.В., Демідова Н.В.,
Королецька Л.В., Гаврилюк Ю.В., Соколов С.О., 2021.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. Загальні положення та вимоги до оформлення курсової роботи.....	9
РОЗДІЛ 2. Оформлення списку літературних джерел, таблиць, графічного матеріалу.....	13
РОЗДІЛ 3. Орієнтовна тематика курсових робіт.....	20
3.1. Тематика курсових робіт для ОП „Лісове господарство”.....	20
3.2. Тематика курсових робіт для ОП „Садово-паркове господарство”.....	22
РОЗДІЛ 4. Рекомендації за темами.....	26
4.1. Лісівничі та економічні обґрунтування системи лісогосподарських заходів лісгоспу (лісництва).....	26
4.2. Особливості рубок головного користування в лісах різного складу і призначення.....	27
4.3. Рубки догляду за лісом.....	28
4.4. Вихідні дані для курсової роботи.....	29
4.5. Заходи щодо сприяння природному поновленню лісу.....	32
4.6. Проектування рубок догляду за лісом.....	34
4.7. Ландшафтне проектування, ландшафтна архітектура.....	35
4.8. Озеленення населених пунктів та благоустрій.....	36
РОЗДІЛ 5. Рекомендована література для написання курсової роботи.....	38
5.1. Література для написання курсової роботи	

для ОП „Лісове господарство”	38
5.2. Література для написання курсової роботи	
для ОП „Садово-паркове господарство”	40
Критерії оцінювання курсової роботи.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48
ДОДАТОК 1.....	51

ВСТУП

Процес написання й оформлення курсової роботи – один із найважливіших заключних етапів підготовки до виконання випускної кваліфікаційної роботи, кваліфікованого оформлення студентських науково-дослідних робіт і публікацій.

Курсова робота – це важлива форма самостійної роботи здобувача вищої освіти. Вона може виконуватися на основі власних експериментальних досліджень, за даними конкретної наукової установи чи господарства або на основі огляду літератури і повинна містити теоретичне обґрунтування методів, організації і технологій рубок, лісовідновлення, міського зеленого будівництва, формування екологічного світогляду, що полягає, зокрема, в умінні передбачити наслідки господарської діяльності в лісі або в населеному пункті.

Курсова робота є узагальнюючою в підготовці майбутніх фахівців лісового та садово-паркового господарства, тому що закріплює і поглиблює отримані теоретичні та практичні знання з ботаніки, ґрунтознавства, лісівництва і лісознавства, таксації, лісової пірології, рекреаційного лісокористування, озеленення населених місць, садово-паркового будівництва й ландшафтного проєктування та ряду інших фахових дисциплін і є початком випускної кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Робота над курсовою сприяє набуттю навичок прийняття самостійного рішення з найважливіших лісогосподарських заходів у конкретних лісорослинних умовах, орієнтування в конкретній містобудівній ситуації та формує загальні та фахові компетентності освітньої програми „Лісове господарство” та „Садово-паркове господарство”.

Загальні компетентності:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

- здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання;
- здатність виявляти екологічне мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства;
- здатність нести особисту відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

При написанні курсової роботи здобувачі вищої освіти формують знання:

- сучасних інформаційних технологій;
- способів одержання наукової та професійної інформації;
- пошуку джерел одержання потрібної інформації;
- ботанічних, дендрологічних, морфологічних, генетико-селекційних та екологічних характеристик компонентів лісостану, міських зелених насаджень;

Під час написання роботи формуються вміння:

- проводити пошук літературних джерел українською та іноземними мовами;
- аналізувати отриману інформацію;
- застосовувати загальновідомі лісівничі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання;

- оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів, декоративних міських насаджень і стану довкілля та робити аргументовані висновки.

При розробці курсової роботи здобувачі вищої освіти використовують знання, набуті при вивченні основних дисциплін освітньої програми і навчально-виробничої практики на лісогосподарських та садово-паркових підприємствах.

Здобувачі самостійно обирають теми наукових робіт із запропонованого кафедрою переліку.

Захист та оцінювання курсової роботи відбувається відкрито й публічно.

В період виробничої практики здобувачі вищої освіти, повинні зібрати матеріали про лісогосподарське або садівниче (розсадницьке) підприємство: його місцезнаходження, природно-історичні, кліматичні, економічні та екологічні умови, дані про лісовий чи садівничий фонд. Проаналізувати наявний на підприємстві досвід ведення господарства і виконання основних положень господарської діяльності лісогосподарського або садово-господарського підприємства за ревізійний період.

При лісовпорядкуванні лісового фонду чи впорядкуванні містобудівної ситуації складаються відповідні проекти, в яких дається комплексна оцінка ведення лісового і садово-паркового господарства, користування лісовими фондами і міськими зеленими насадженнями за минулий період, розробляються основи стратегічної організації і ведення господарства. Майбутні фахівці лісового і садово-паркового господарства повинні знати безліч нюансів у сфері своєї діяльності. У „Лісовому кодексі України” та інших законодавчих нормативних документах відображено значення проектів та інших матеріалів міського впорядкування, лісовпорядкування,

нормативно-технологічних документів для ведення лісового і садово-паркового господарства, поточного і перспективного планування та прогнозування лісокористування, фінансування лісогосподарських і ландшафтних робіт. Лісогосподарські заходи і користування лісовим фондом, заходи з озеленення населених пунктів повинні здійснюватися методами, які не завдають шкоди навколишньому природному середовищу, природним ресурсам та здоров'ю людини.

Лісовпорядкування включає в себе систему заходів щодо забезпечення раціонального використання лісового фонду, підвищенню ефективності ведення лісового господарства і здійсненню єдиної науково-технічної політики в лісовому господарстві. Завданням базового лісовпорядкування є розробка системи господарських заходів, спрямованих на забезпечення ефективної охорони і захисту, раціонального використання, підвищення продуктивності лісів, їх водорегулюючої ролі і відновлення, оцінку ресурсів і підвищення культури ведення лісового господарства. Також постійно здійснюються заходи із впорядкування містобудівної ситуації у населених пунктах різної величини та підпорядкування. Ландшафтне планування наразі розвивається задля впорядкування території для доступного і легкого, спрямованого на естетичне відновлення екосистемних зв'язків урбанізованого середовища.

Для осмислення і розуміння всіх процесів майбутньої професії здобувачам вищої освіти надається можливість напрацювати і отримати певний досвід через написання курсового проєкту з обраної теми.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота є однією з форм самостійних науково-дослідницьких пошуків здобувача вищої освіти.

Наукове керівництво роботою здійснюють викладачі кафедри садово-паркового господарства та екології. Основні форми керівництва включають попередні консультації, погодження плану курсової роботи, поточні консультації та перевірку курсової роботи.

Керівник до початку безпосереднього написання курсової роботи ознайомлює здобувача освіти з вимогами, які висуваються до курсових робіт, із методикою написання роботи, порядком подання її до захисту; надає поради щодо оформлення бібліографії та інші рекомендації.

Тематика курсових робіт відповідає завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язана з практичними потребами фаху.

Термін виконання курсових робіт визначається робочим навчальним планом.

При поданні здобувачем освіти закінченої курсової роботи керівник може повернути її на доопрацювання, якщо вона має суттєві недоліки змістовного чи редакційного характеру.

Завершену (виправлену) курсову роботу здобувач освіти зобов'язаний подати керівникові не пізніше, ніж за десять днів до захисту. Керівник після перевірки та схвалення змісту роботи оформлює відгук (рецензію) на курсову роботу із висновком про допуск роботи до захисту.

Процес виконання курсової роботи поділяється на декілька етапів:

- вибір теми курсової роботи;
- підготовка до написання курсової роботи;
- складання плану роботи;
- огляд літературних джерел;
- формування тексту курсової роботи;
- оформлення роботи;
- захист курсової роботи.

Курсова робота повинна за формою відповідати вимогам, що пред'являються до наукових публікацій. Зміст роботи має давати повне уявлення про обговорюваний об'єкт і в той же час бути лаконічним, логічним і доступним для аудиторії. Використовувана в роботі термінологія повинна відповідати вимогам, що пред'являються до лісовпорядкувальної або ландшафтної містобудівної впорядкувальної документації.

Курсова робота будується на аналізі стану впорядкувальної роботи в науково-дослідних установах, в держлісгоспах (лісництвах) чи інших підприємствах лісового і садово-паркового господарства. Рекомендується наступний порядок викладу.

Структура роботи:

1. Титульний лист (Додаток 1).
2. Зміст.
3. Перелік умовних скорочень (за необхідності).
4. Вступ.
5. Основна частина (з декількох розділів, підрозділів).
6. Висновки.
7. Список літературних джерел.
8. Додатки (за необхідності).

На початку курсової роботи складається зміст. У змісті стовпцем перераховуються назви окремих частин роботи із зазначенням сторінок, з яких починається кожна частина. У змісті цифрові позначення відокремлюють від заголовка розділу. Всі заголовки в змісті починаються з

великої літери без крапки в кінці (як приклад дивись графічне оформлення Змісту на стор. 3).

Робота починається вступом, в якому обґрунтовується актуальність обраної теми, формулюються і коротко викладаються основні завдання.

Далі йде основна частина – опис і аналіз технологічного (лісовпорядкувального) процесу в порівнянні з аналогічною роботою інших установ чи держлісгоспів або тими технологіями, методиками, рекомендаціями, які є в літературі.

Мета такого аналізу – виявити, які методи, схеми, технологічні прийоми дають найкращий результат. Опис супроводжується цифровими даними, таблицями, рисунками. Наприклад, можуть бути наведені дані про загальний декоративний стан міських насаджень, про площі під окремими породами, вік деревостанів, бонітет, схема розробки лісосіки, способи примикання лісосік, збереження підросту при різних технологіях розробки лісосік, таксаційні характеристики деревостанів, а також фотографії деревостану, машин для рубки, трелювання і вивезення заготовленої деревини, способи догляду за насадженнями тощо.

Робота завершується висновками, які є результатом аналізу представлених матеріалів. Висновки повинні бути сформульовані логічно і чітко й відповідати завданням, які були сформульовані у Вступі. Якщо висновки короткі, їх можна пов'язати в кілька тісно зв'язаних між собою положень, і замість висновків написати заключення.

Забороняється у Висновках повторювати теоретичні відомості, викладені в тексті роботи.

За висновками або заключенням розміщують список літературних джерел (перелік використаних під час написання курсової роботи літературних джерел). В деяких випадках другорядні відомості, відсутність яких в

основному тексті не заважають зв'язному логічному викладу матеріалу, можуть бути розміщені в додатках, які розміщують за списком літератури в кінці роботи.

Робота оформляється у вигляді рукопису або в друкованому варіанті. Формат – книжковий, А4, розмір літер – 14, шрифт – Times New Roman, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25 см, вирівнювання – по ширині, текст відображається на одній стороні аркуша з залишенням полів зліва 3,0 см, зверху та знизу – по 2,0 см, праворуч – 1,0 см. Номер сторінок ставиться у верхньому правому кутку на кожній сторінки, окрім першої, яка є титульною. Титульний аркуш включається до загальної нумерації, але номер сторінки на ньому не ставиться (для цього використовується кнопка „Особливий колонтитул для першої сторінки” в закладці „Конструктор”).

Обсяг курсової роботи – 20-25 сторінок (без додатків). Назви розділів і підрозділів слід виділяти жирним шрифтом.

РОЗДІЛ 2

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ, ТАБЛИЦЬ, ГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Список літературних джерел. Бібліографічний список складають або в алфавітному порядку, або в порядку цитування в тексті роботи. Він повинен включати всі роботи, на які є посилання в тексті. Забороняється розміщення в загальному списку джерел, на які відсутні посилання в тексті. Посилання на джерело в тексті роботи розміщується в квадратних дужках, наприклад, [17], де цифра відповідає порядковому номеру джерела у загальному списку.

Оформлення бібліографічного опису в списку використаних літературних джерел здійснюється згідно з ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання” з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40).

Нижче наведені приклади оформлення бібліографічних описів у загальному списку.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автори	1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп.

	Херсон : ОЛДПШЮС, 2015. 212 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с. 4. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с. 3. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології : теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Харків : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. 4. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.
Частина видання	
Книги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.

Тези доповідей, матеріали конференцій	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108.</p>
Статті із продовжуваних та періодичних видань	<p>1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. Збірник наукових праць «Політологічні студії». 2011. № 2. С. 54–65.</p> <p>2. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p>
Інші видання	
Законодавчі та інші документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>6. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. Балансбюджет. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у

	<p>журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
Каталоги	<p>1. Горницькая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі Бібліотечний вісник. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017).</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).</p>

Таблиці. Таблицю розміщують після першого згадування про неї у тексті так, щоб її можна було читати без повороту роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на

інший аркуш (сторінку) назву не повторюють. Якщо рядки або колонки таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її шапку, а в другому – бокову частину (боковик).

Реквізити таблиці включають: порядковий номер і тематичний заголовок (назва), боковик (перелік параметрів, що розміщуються по горизонтальних рядках), заголовки вертикальних граф (головка), горизонтальні графи (рядки) і вертикальні графи (колонки). Назва таблиці має бути короткою і точною, її слід поміщати над таблицею. Таблиці основної частини тексту нумеруються арабськими цифрами наскрізною нумерацією по всьому тексту роботи. Після заголовка таблиці крапка не ставиться. Таблиці поміщають таким чином, щоб аналіз результатів, представлених у них, був тут же, що полегшує читання тексту. Кожна таблиця має номер, наприклад, (Таблиця 1 і т.д.) і назву, в якій відображено її зміст.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами „Те ж”, а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних та інших символів, які повторюються, не варто. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк (–).

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово „таблиця” в тексті пишуть скорочено, наприклад: “... у табл. 1.2”. У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово „дивись”, наприклад: „див. табл. 1.3”.

Приклад оформлення таблиці дивись нижче.

Таблиця 1

Ступінь пошкодження (некрози) хвої *P. sylvestris*

Некрози хвої	Ділянка №1 (200 шт.)		Ділянка №2 (200 шт.)	
	Кількість хвої, шт.	Пошкодження, %	Кількість хвої, шт.	Пошкодження, %
1 клас	60	30	63	31,5
2 клас	42	21	42	21
3 клас	98	49	95	47,5

Розмір літер у таблиці дозволяється використовувати менший, ніж у всьому тексті курсової – Times New Roman кегль 12.

За необхідності, якщо таблиці є надто великими, їх можна винести в додатки.

Графічний матеріал. Графічний матеріал (схеми, графіки, діаграми і т.д.) умовно називаються рисунками.

Рисунки також нумеруються, наприклад, (Рис. 1) і супроводжуються підписаними підписами (назва) і в разі потреби – коментарями, що розташовуються по центру аркуша. Наприклад:

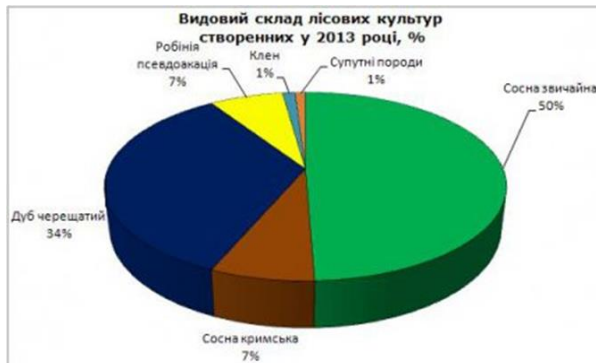

Рис. 1. Видовий склад лісових культур, створених на території ДП „Северодонецьке ЛМГ” у 2013 році

Крапка в кінці підрисункового підпису (назви) не ставиться. Не рекомендується розміщати в курсовій роботі рисунки або таблиці, розмір яких перевищує формат А 4.

РОЗДІЛ 3

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

3.1. Тематика курсових робіт для ОП „Лісове господарство”

1. Економічні та лісівничі дослідження при лісовпорядкуванні.

2. Зв'язки лісовпорядкування з народногосподарським і галузевим плануванням. Форми планування.

3. Поділ лісів на групи і категорії різного цільового призначення.

4. Новітні дослідження щодо розмірності виділення зелених зон, ширин захисних смуг уздовж доріг і заборонених смуг уздовж річок.

5. Особливості організації господарства в зелених зонах, лісопарках, курортних, захисних, водоохоронних лісах і інших категоріях лісів першої групи.

6. Основи організації та ведення лісового господарства в зонах промислового забруднення.

7. Теоретичні основи і практичне значення розділеного лісового фонду підприємств на господарські частини і господарські секції, підстави для їх виділення.

8. Теоретичні основи лісівничо-технічних форм господарства і практичне їх застосування в лісах різних груп.

9. Види стиглості лісу в чистих і змішаних за складом деревостанів, у простих і складних за формою насаджень. Способи визначення основних видів стиглості.

10. Лісівничо-економічні обґрунтування віку, обороту рубки і обороту господарства.

11. Теоретичні та практичні основи для вибору розрядів лісовпорядкувальних робіт у лісах, різних за

народногосподарським значенням і цільовим призначенням.

12. Інформаційні та ГІС-технології у лісовпорядкуванні.

13. Лісівничо-економічні розрахунки розміру різних видів користування. Комп'ютерні методи розрахунку користування.

14. Лісівничі та економічні обґрунтування системи лісогосподарських заходів.

15. Науково-виробничі основи організації спеціалізованих господарств у різних категоріях лісів. Особливості встановлення розміру користування в них.

16. Теоретичні основи і практичне значення застосування різних методів лісовпорядкування.

17. Особливості лісовпорядкування в лісах різних категорій.

18. Перспективи розвитку теорії та практики лісовпорядкування.

19. Теорія і методи ландшафтно-екологічного планування лісового господарства.

20. Стале управління лісами. Критерії та індикатори сталого управління лісами. Лісова сертифікація.

21. Теорія і методи організації та проведення регіонального моніторингу лісів.

22. Моніторинг лісового господарства (лісництва, держлісгоспу) району. (Місце проходження виробничої практики).

23. Система заходів захисту лісів від шкідників та хвороб.

24. Система заходів охорони лісів від пожеж.

25. Лісорозведення і лісовідновлення в лісах різних категорій.

3.2. Тематика курсових робіт для ОП „Садово-паркове господарство”

1. Квітники як елемент озеленення в сучасному місті.
2. Вертикальне озеленення в ландшафтному мистецтві.
3. Значення і використання водойм у садово-парковому будівництві.
4. Роль декоративних особливостей рослин при формуванні садово-паркових композицій.
5. Значення малих архітектурних форм при створенні та благоустрою садово-паркових об'єктів.
6. Особливості озеленення та благоустрою території дитячого дошкільного закладу (дитячого садочку).
7. Особливості озеленення та благоустрою вулиці в житловому кварталі.
8. Особливості озеленення та благоустрою території школи.
9. Особливості озеленення та благоустрою території лікарні, санаторію.
10. Особливості озеленення та благоустрою території приватної садиби.
11. Особливості озеленення та благоустрою території храму.
12. Особливості озеленення та благоустрою території закладів громадського харчування.
13. Особливості озеленення та благоустрою території біля бізнес-центру.
14. Особливості озеленення та благоустрою території контори лісництва (держлісгоспу).
15. Особливості озеленення та благоустрою закладу вищої освіти.
16. Створення та утримання кам'янистого саду (рокарію).

17. Реконструкція квітника на конкретному садово-парковому об'єкті.

18. Реконструкція газону на конкретному садово-парковому об'єкті.

19. Реконструкція чагарникових угруповань на території конкретного садово-паркового об'єкту.

20. Підготовка територій на об'єктах садово-паркового господарства.

21. Влаштування садово-паркових доріжок та майданчиків.

22. Облаштування об'єктів садово-паркового господарства.

23. Посадки дерев і чагарників на садово-паркових об'єктах.

24. Влаштування та утримання газонів.

25. Влаштування та утримання квітників.

26. Вертикальне озеленення при оформленні фасадів.

27. Організація процесу створення та утримання садово-паркових об'єктів.

28. Засоби механізації робіт у садово-парковому господарстві.

29. Роль рослин у формуванні внутрішнього середовища приміщень.

30. Прийоми розміщення рослин в приміщенні.

31. Зимовий сад в озелененні інтер'єру.

32. Організація догляду за рослинами в інтер'єрі.

33. Шкідники та хвороби рослин в умовах приміщень.

34. Прийоми озеленення інтер'єрів.

35. Принципи, прийоми та засоби створення рослинних композицій.

36. Фітодизайн як сучасний напрям в дизайні.

37. Озеленення приміщень різного призначення.

38. Основні стилі квіткових композицій.

39. Використання малих архітектурних форм в інтер'єрі.
40. Влаштування та утримання міксбордера.
41. Влаштування та утримання штучних водойм.
42. Основні групи рослин, що застосуються в озелененні інтер'єрів.
43. Машини і механізми, що використовують в садово-парковому будівництві.
44. Основні роботи по догляду за кімнатними рослинами.
45. Озеленення фрагмента парадної зони театру.
46. Озеленення фрагмента спортивного парку, дитячого парку, аквапарку, зоопарку, меморіального парку, дендрологічного парку, скверу.
47. Реконструкція парку, скверу.
48. Влаштування приватного саду.
49. Озеленення (реконструкція) бульвару.
50. Реконструкція лісопарку.
51. Озеленення фрагмента парку в конкретному стилі (в японському, французькому, англійському, кантрі тощо).
52. Використання хвойних порід при озелененні урбанізованих територій.
53. Використання листяних деревних порід в організації міських парків і скверів.
54. Проектування та реконструкція парків, скверів, дитячих закладів освіти, закладів вищої освіти тощо.
55. Благоустрій територій міських і замських парків, скверів, бульварів, набережних та інших насаджень загального, обмеженого та спеціального користування.
56. Вирощування декоративного садивного матеріалу для потреб озеленення.
57. Принципи вирощування садивного матеріалу у закритому ґрунті.

58. Принципи вирощування садивного матеріалу у відкритому ґрунті.

59. Вирощування великомірного садивного матеріалу.

60. Вирощування квіткових рослин.

РОЗДІЛ 4 РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА ТЕМАМИ

4.1. Лісівничі та економічні обґрунтування системи лісогосподарських заходів лісгоспу (лісництва)

Приклад плану курсової роботи.

Вступ

Розділ 1. Коротка характеристика території і природних умов лісгоспу.

1.1. Місцезнаходження та площа лісгоспу.

1.2. Організація території. Обсяг і характер виконаних лісовпорядних робіт.

1.3. Природно-кліматичні умови.

Розділ 2. Економічні умови і господарська діяльність підприємства.

2.1. Економічні умови.

2.2. Виконання основних положень проєкту попереднього лісовпорядкування.

2.3. Лісокористування і господарські заходи.

Розділ 3. Характеристика лісового фонду. Основні положення організації і ведення лісового господарства.

3.1. Поділ лісів за їх народногосподарським значенням.

3.2. Господарські частини.

3.3. Господарські секції.

3.3.1. Встановлення лісівничо-технічних форм господарства.

3.4. Віки рубок.

3.4.1. Встановлення природної стиглості насаджень.

3.4.2. Вік відновлювальної стиглості насаджень.

3.4.3. Вік технічної стиглості.

3.4.4 Оптимальні віки рубок.

3.4.5. Розподіл насаджень за класами віку.

3.4.6. Обґрунтування віку рубок.

3.4.7. Розподіл насаджень за групами віку і коротка характеристика таксаційних показників.

Розділ 4. Розрахунок норм лісокористування і проект лісогосподарських заходів.

4.1. Головне користування лісом.

4.1.1. Розмір головного користування.

4.1.2. Розміщення рубок головного користування.

4.2. Рубки догляду за лісом.

4.3. Лісовідновлювальні заходи.

Розділ 5. Догляд, захист та охорона лісу.

5.1. Роботи по догляду за лісом.

5.2. Охорона та захист лісу.

Висновки.

У роботі можуть бути розроблені лісогосподарські заходи на території певного лісгоспу Луганської області. Запроєктовані розміри розрахункових лісосік, лісовідновлювальних заходів, розмір користування стосовно рубок догляду.

Прийняті організаційно-технічні елементи рубок повинні бути розраховані відповідно до лісорослинних умов об'єкта проєктування. Також необхідно запланувати заходи щодо поліпшення породного складу насаджень, роботи з догляду і охорони лісу.

4.2. Особливості рубок головного користування в лісах різного складу і призначення

Курсова робота може складатися з наступних частин: вступ, практична мета і завдання лісовпорядкування, рубки головного користування в деревостанах різних порід, рубки головного користування в лісах різного

призначення, організація рубок головного користування, відведення лісосік в рубку, очищення лісосік, висновки.

У вступі необхідно обґрунтувати вибір способу рубки в залежності від природних, технічних і економічних умов, призначення лісів.

У наступному розділі показати залежність вибору способу головного користування від видових особливостей породи. Обґрунтувати перевагу поступових рубок в одновікових деревостанах і добровільно-вибіркові рубки в різновікових деревостанах. Показати причини зміни хвойних порід м'яколистяними породами при суцільних рубках.

У наступному розділі показати екологічні наслідки при різних способах рубок головного користування.

Особливості рубок в захисних лісах – розташованих на природних територіях, що особливо охороняються; в водоохоронних зонах; які виконують функції захисту природних та інших об'єктів, в тому числі зеленої зони, міські ліси, стрічкові бори, узлісся, заповідні лісові ділянки, гірські ліси.

У висновках дати оцінку сучасної практики рубок головного користування в лісах різного складу і призначення.

4.3. Рубки догляду за лісом

Курсова робота може складатися з наступних частин: вступ, цілі і завдання рубок догляду, види рубок догляду, методи і способи рубок, правила відбору дерев у рубку, організаційно-технічні показники рубок в деревостанах різних порід і в лісах різних природних зон і різного призначення, технологія рубок догляду, шляхи вдосконалення практики рубок догляду, хімічний догляд за лісом, санітарні рубки, висновки.

У вступі вивчаються цілі та завдання рубок догляду: поліпшення складу деревостанів; поліпшення товарної структури деревостанів; зменшення часу лісовирощування або віку технічної стиглості; збільшення розміру користування деревиною з одиниці площі; поліпшення санітарного стану деревостану; підвищення стійкості насаджень проти пошкоджень вітром і снігом; поліпшення якості деревини; посилення біосферних функцій і соціальної ролі лісу.

У наступному розділі обґрунтувати необхідність різних видів рубок догляду: освітлення, прочищення, проріджування і прохідні рубки відповідно до лісовпорядної інструкції.

Продемонструвати економічний результат рубок догляду підвищенням цінності деревини стиглого деревостану, зменшенням часу лісовирощування, збільшенням розміру користування деревиною.

У висновках необхідно привести аналіз практики рубок догляду в Україні та в зарубіжних країнах й шляхи вдосконалення.

4.4. Вихідні дані для курсової роботи

Здобувач вищої освіти виконує курсову роботу на основі даних, зібраних ним у період виробничої практики або за місцем роботи (для здобувачів заочної форми навчання). За відсутності даних для розрахунку їх видає викладач.

Збір вихідних матеріалів для виконання курсового проєкту полягає в наступному:

1. З лісовпорядкувальних документів державного підприємства лісомисливського господарства або лісництва виписати основні відомості про природні й

економічні умови району держлісгоспу, відомості про лісовий фонд.

2. За планом лісонасаджень лісництва і таксаційними описом кварталів вибрати частину кварталів, що включають не менше двох господарських секцій. Кожна секція (деревна порода) повинна об'єднувати не менше 100 таксаційних виділів в 6-8 кварталах, що примикають одне до одного.

3. З плану лісонасаджень зробити викопіювання обраних кварталів і розфарбувати кольоровими олівцями.

4. Переписати весь зміст таксаційних описів обраних квадратів, ретельно вивірити їх з копією плану лісонасаджень.

5. Зняти копії з перелікових відомостей відведення лісосік під рубки догляду (проріджування, прохідні), а також в рубки головного користування (вибіркову, рівномірно-поступову, добровільно-вибіркову і ін.).

6. Переписати „Технологічні карти” за кожним видом рубок догляду за лісом і способом рубок головного користування в насадженнях різних порід, встановити вік рубок головного користування. Виписати дані про вихід ліквідної деревини (ділова, дрова, хмиз) по кожному виду рубок догляду за лісом і способам несучільних рубок в різних насадженнях.

7. Виписати норми виробітку і розцінки на роботи, пов'язані з відведенням лісосік в кожному виді рубок догляду за лісом і в рубки головного користування, підготовці лісосік до розробки, проведенням лісосічних робіт, заходів щодо сприяння природному поновленню лісу.

Основна частина курсового проєкту включає наступні розділи:

1. Природні умови району.
2. Економічні умови району.

За матеріалами таксаційних описів кварталів складаються таблиці:

- розподіл площі частини лісництва за категоріями земель (табл. 1);

Таблиця 1

Площі частини лісництва за категоріями земель, га

Лісові ділянки	Нелісові землі
<p>Вкриті лісовою рослинністю, із них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лісові культури. <p>Не вкриті лісовою рослинністю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - незімкнуті лісові культури; - лісові розсадники, плантації; - рідколісся; - згарища, загиблі насадження; - зруби; - галявини, рекультивовані землі; - біогалявини, ландшафтні галявини; - лісові шляхи, просіки, протипожежні розриви, лісові осушувальні канали, дренажні системи. 	<p>Сільськогосподарські угіддя, із них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рілля; - сіножаті; - пасовища; - багаторічні насадження. <p>Води</p> <p>Болота</p> <p>Садиби, споруди</p> <p>Траси</p> <p>Піски</p> <p>Інші нелісові землі</p>

Примітки: а) вихідні дані – з таксаційних описів; б) окремо по кожному кварталу по кожній графі підводяться підсумки, а потім – по всіх кварталах.

- розподіл покритої лісом площі по категоріям лісів, переважаючим породам, класам віку і повнотам (табл. 2).

Таблиця 2

Розподіл покритої лісом площі по категоріям лісів, переважаючим породам, класам віку і повнотам

Повнота	Класи віку							старше	разом
	1	2	3	4	5	6			
0,3									
0,4									
0,5									
0,6									

0,7								
0,8								
0,9 і більше								
разом								

Разом: категорія лісів насадження з переважанням(деревна порода).

Примітки: 1) таблиця заповнюється на основі даних з таксаційних описів кварталів; 2) площі насаджень наводяться окремо по кожній категорії лісів і переважаючій породі.

В кінці розділу міститься план лісонасаджень та таксаційні описи кварталів.

4.5. Заходи щодо сприяння природному поновленню лісу

У насадженнях, в яких є недостатня для забезпечення відновлення кількість підросту і молодяку господарсько цінних порід, необхідно запроєктувати спеціальні роботи щодо сприяння природному поновленню лісу до рубки, в процесі проведення несучільних рубок або на площі суцільних рубок.

При проведенні рубок у стиглих, перестійних лісових насадженнях забезпечується збереження підросту лісових насаджень господарсько цінних порід на площах, не зайнятих навантажувальними пунктами, трасами магістральних і пасічних волоків, дорогами, виробничими та побутовими майданчиками, в кількості не менше 70 % при проведенні суцільних рубок, 80 % – при проведенні вибіркових рубок.

На лісосіках, на яких здійснюються суцільні рубки стиглих і перестійних лісових насаджень за сприяння природному відновленню лісів зберігаються виділені при відведенні лісосік джерела обнасення, до яких відносяться поодинокі насінники, насінневі групи,

куртини, смуги, а також зміни лісу, якщо в них є насінневі дерева. Джерела обнасінення повинні розміщуватися по площі лісосіки рівномірно.

Кількість одиничних насінників, що залишається має бути не менше 20 штук на гектар. Ширина насінневих смуг для збереження стійкості повинна бути не менше 30 м. Відстань між групами насінників, які називають смугами і куртинами, має становити не більше 100 м.

Очищення місць рубок від порубкових залишків проводиться одночасно з рубкою лісових насаджень і трелюванням деревини.

Очищення лісосік суцільних рубок з наявністю підросту цінних порід здійснюється способами, що забезпечують його збереження. У весняний, літній та осінній періоди в більшості випадків порубкових залишків доцільно укладати на волоки, а що залишилися підгортати в місцях, де немає підросту. У зимовий період, крім того, можливо спалювання порубкових залишків невеликими купами в місцях без підросту. Спалювання порубкових залишків суцільним палом не допускається.

При залишенні порубкових залишків на місці рубки на перегнивання сучки на вершинах стовбурів зрубаних дерев повинні бути обрубані, великі сучки і вершини розділені на відрізки довжиною не більше 3 м.

У гірських умовах з метою запобігання ерозійних процесів, порубкові залишки укладаються на трелювальні волоки, і навіть в вали, які розташовуються на горизонталях схилів з відстанню між ними – 8-10 м.

До заходів щодо сприяння природному поновленню відносяться також вирубки пошкоджених дерев, вирубка підліску, мінералізація поверхні ґрунту в насадженнях за кілька років до вирубки і на площі рубок, обгородження місць рубок, внесення добрив до ґрунту та ін.

4.6. Проектування заходів догляду за лісом

Метою рубок догляду за лісом є: підвищення продуктивності лісів; поліпшення породного складу лісових насаджень; підвищення якості та стійкості лісових насаджень; збереження і посилення захисних, водоохоронних, санітарно-гігієнічних та інших корисних властивостей лісу; скорочення термінів вирощування технічно стиглої деревини; раціональне використання ресурсів деревини.

До інших заходів по догляду за лісами відносяться реконструкція малоцінних насаджень, догляд за плодоношенням деревних порід, обрізка сучків дерев, догляд за галявинами, догляд за підліском, догляд за лісами шляхом знищення небажаної деревної рослинності та інші заходи.

Догляд за лісами здійснюється відповідно до нормативних законодавчих документів України.

Закінчена курсова робота здається викладачеві на перевірку. Після її перевірки робиться висновок про можливість її допуску до захисту. Перед захистом здобувач вищої освіти повинен повернути викладачеві видані йому матеріали – таксаційних опис, план лісонасаджень, методичні та довідкові посібники. Під час захисту перед членами комісії здобувач вищої освіти робить коротке повідомлення про основні положення проекту, звертаючи основну увагу на вибір і обґрунтування проєктованих заходів. При оцінці проєкту враховується правильність проведених розрахунків, детальність обґрунтування кожного розділу, логічність і послідовність викладу, грамотність написання пояснювальної записки, оформлення, використання додаткової літератури, а також результати захисту.

4.7. Ландшафтне проектування, ландшафтна архітектура

Якщо курсова робота спрямована на дослідження та аналіз ландшафтного проектування, вивчення його стилів, методів та підходів, то рекомендуємо дотримуватися наступних рекомендацій.

Розділ 1 повинен бути спрямованим на аналіз літературних джерел з теми курсової роботи або з теми дослідження (в залежності від об'єкту дослідження назва може змінюватись, але в першому розділі обов'язково наявність літературних відомостей з проблематики досліджуваного питання).

У 2-му розділі було б доречно надати архітектурно-ландшафтний аналіз об'єкта озеленення, характеристику об'єктів ландшафтного проектування. Назва другого розділу може бути різноманітною, однак він обов'язково повинен вмещувати детальну архітектурно-ландшафтну організацію обраної дослідної території.

У розділі 3 слід надати власні ескізи, цікаві ландшафтні пропозиції чи рекомендації з формування композицій рослин, власні пропозиції щодо проектування та ландшафтної композиції. Для робіт, присвячених дослідженню тих чи інших територій, та в залежності від мети роботи назва третього розділу може бути різною, але він обов'язково має вмещувати інформацію про оригінальні дані щодо розробки та впровадження або рекомендації з ландшафтної композиції з рослинності, розробки проєктної документації, стадії проектування, ескізний проєкт на обрані об'єкти ландшафтної архітектури.

4.8. Озеленення населених пунктів та благоустрій

Приблизний план курсової роботи, яка присвячена озелененню населених пунктів та благоустрою:

Розділ 1 повинен містити інформацію про особливості озеленення обраного об'єкту. Тут слід представити відомості про об'єкт озеленення та його функціональне призначення.

Розділ 2 має бути присвячений детальному аналізу існуючого стану зелених насаджень. Цілком доречним є подання методики дослідження. Основний акцент слід робити на дендрофлористичному аналізі або інвентаризації насаджень. Необхідно також описати ситуацію по благоустрою. Наведена інформація повинна бути підкріплена фотоматеріалами.

Розділ 3 повинен представляти запропоновані здобувачем вищої освіти рішення щодо благоустрою та озеленення. Тут студент подає обґрунтовані пропозиції із озеленення об'єкту. Якщо об'єкт має великі розміри, то слід вибрати якусь конкретну частину (надається перевага партерним чи тим, що потребують особливої нагальної уваги). Можна описати створення чи реконструкцію квітника, газону, рокарію деревно-чагарникових груп тощо. Варто додати схематичний рисунок від руки чи зроблений за допомогою комп'ютерних програм, що відображатиме запропоновані рішення студентом. Підбір рослин при створенні деревно-чагарникової композиції, квітників, газонів тощо, слід її обґрунтовувати.

Загалом, виконання курсової роботи сприяє закріпленню знань з ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва, формування фундаментальних теоретичних знань у сфері вирішення різноманітних завдань з озеленення населених місць та проєктування зелених насаджень в населених пунктах.

Робота передбачає проведення аналізу літературних джерел, ознайомлення із основними тенденціями в сучасному озелененні населених місць, завданнями і засобами ландшафтного проектування в цілях створення комфортного середовища для життєдіяльності.

В курсових проектах ОП „Садово-паркове господарство” аналізуються актуальні питання щодо створення зелених насаджень різного функціонального призначення, розглядаються державні законодавчі акти і документи, наукові праці вітчизняних та закордонних ботаніків, ландшафтних дизайнерів, а зібрані матеріали для курсової роботи в подальшому можуть стати вихідною базою для написання кваліфікаційної бакалаврської роботи.

РОЗДІЛ 5

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Література для написання курсової роботи з ОП „Лісове господарство”

1. Атрохин В.Г., Ревинь И.К. Рубки ухода и промежуточное лесопользование. Москва : Лесн. пром-сть, 1985. 255 с.
2. Бельгард А.Л. Степное лесоразведение. Москва : Лесн. пром-сть, 1971. 316 с.
3. Вакулюк П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення і лісорозведення в рівнинних районах України. Фастів :Поліфаст, 1998. 507 с.
4. Відкритий ліс – відверто про ліси та лісове господарство України : веб-сайт. URL: <https://www.openforest.org.ua/>.
5. Гладун Г.Б. Лісові меліорації агроландшафтів : словник-довідник. Харків : ППВ „Нове слово”, 2003. 161 с.
6. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк І.О., Маурер В.М. Лісові культури. Львів : Камула, 2005. 608 с.
7. Гордієнко Н.М., Бондар А.О., Гордієнко Н.І. Інтродуценти в дібровах Полісся та Лісостепу України. Київ : Урожай, 2001. 448 с.
8. Гроздова Н.Б., Некрасов В.И., Глоба-Михайленко Д.А. Деревья, кустарники и лианы. Москва : Лесн. пром-сть, 1986. 349 с.
9. Дебринюк Ю.М. Лісові культури. Методи і способи їх створення у типах лісу західного регіону України. Київ : ІСДОУ, 1994. 168 с.
10. Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Лісове насінництво. Львів : Світ, 1998. 432 с.

11. Державне агентство лісових ресурсів України : офіційний веб-сайт. URL: dkg.kmu.gov.ua.
12. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40). [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ : ДП „УкрНДНЦ”, 2016. 16 с.
13. ДСТУ 2980-95. Культури лісові. Терміни та визначення. [Чинний від 1995-01-25]. Вид. офіц. Київ : Держстандарт, 1995. 48 с.
14. Изюмский П.П. Рубки промежуточного пользования в равнинных лесах. Москва : Лесн. пром-сть, 1969. 151 с.
15. Калінін М.І. Лісові культури і захисне лісорозведення. Львів : Світ, 1994. 296 с.
16. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 №3852-ХІІ. URL: zakon.rada.gov.ua.
17. Мелехов И.С. Лесоведение : учебник для вузов. Москва : Лесн. пром-сть, 1980. 408 с.
18. Морозов Г.Ф. Учение о лесе. Москва–Ленинград : Гослесбуиздат, 1954. 406 с.
19. Нестеров В.Г. Общее лесоводство : учебник для лесотехнических и лесохозяйственных вузов. Издание 2-е, исправленное и дополненное. Москва–Ленинград : Гослесбуиздат, 1954. 646 с.
20. Осмола М.Х. Лісові культури. Лісові розсадники. Київ : ІСДОУ, 1995. 92 с.
21. Остапенко Б.Ф., Ткач В.П. Лісова типологія. Том 2. : навч. посіб. Харків : Вид-во Харк. ДАУ ім. В.В. Докучаєва, 2002. 204 с.
22. Остапенко Б.Ф. Лесоводство и лесомелиорация. Киев : Вища школа, 1989. 309 с.
23. Погребняк П.С. Общее лесоводство : учеб. пособ. для студ. вузов. Москва : Колос, 1968. 440 с.

24. Про затвердження правил рубок головного користування в лісах України : наказ Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 №364. URL: zakon.rada.gov.ua.

25. Редько Г.И., Мерзленко М.Д., Бабич Н.А., Трещевский И.В. Лесные культуры и защитное лесоразведение : учеб. пособ. Санкт-Петербург : СПб ГЛТА, 1999. 418 с.

26. Свириденко В.Є. Лісівництво : підручник. Київ : Арістей, 2004. 544 с.

27. Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г., Бондар А.О. Практикум з лісівництва : навч. посібник. Київ : Арістей, 2011. 468 с.

28. Семенова В.Г. Влияние рубок главного пользования на почвы и круговорот веществ в лесу. Москва : Лесн. пром-сть, 1975. 184 с.

29. Український лісовод : веб.-сайт. URL: <https://lesovod.tumblr.com>.

30. Швиденко А.Й. Лісознавство : підручник. Чернівці : Зелена Буковина, 2001. 354 с.

31. Швиденко А.Й. Лісівництво : підручник. Чернівці : Рута, 2004. 302 с.

5.2. Література для написання курсової роботи з ОП „Садово-паркове господарство”

1. Атаманюк Ю.А., Костюченко Л.Л., Остапенко Я.В. Реконструкция городских зеленых насаждений. Київ : Будівельник, 1987. 240 с.

2. Боговая И.О., Теодоронский В.С. Озеленение населенных мест. Москва : Агропромиздат, 1990. 259 с.

3. Боговая И.О., Фурсова Л.М. Ландшафтное искусство. Москва : Агропромиздат, 1988. 223 с.

4. Булыгин Н. Е. Дендрология. Москва : Агропромиздат, 1991. 352 с.
5. Вергунов А.П., Денисов М.Ф., Ожегов С.С. Ландшафтное проектирование. Москва : Высшая школа, 1991. 234с.
6. Геник Я. В. Систематична структура дендрофлори та санітарний стан паркових насаджень міст Карпатського регіону України. Науковий вісник НУБІП України. Серія: Лісівництво та декоративне садівництво. 2013. №187. С. 42–52.
7. Горбачев В.Н. Архитектурно-художественные компоненты озеленения городов : учеб. пособ. для худож.-пром. вузов и арх. факультетов. Москва : Высш. школа, 1983. 207 с.
8. Горохов В.А. Городское зеленое строительство : учеб. пособ. для вузов. Москва : Стройиздат, 1991. 416с.
9. Гостев В.Ф., Юскевич Н.Н. Проектирование садов и парков : учеб. для техн. Москва : Стройиздат, 1991. 340 с.
10. Декоративное садоводство и садово-парковое строительство : справ. пособие / Т.Г. Гузенко, М.Т. Ганжа, И.Ю. Котова, Э.П. Шарапова. Київ : Будівельник, 1985. 182 с.
11. Дендорифлора України. Дикорослі і культивовані дерева і кущі. Поритонасінні. Частина I. Довідник / М.А. Кохно, Л.І. Пархоменко, А.У. Зарубенко та ін. Київ : Фітосоціоцентр, 2002. 448 с.
12. Деревья и кустарники СССР. IV / под ред. С.Я. Соколова. Москва : Академия наук СССР, 1958. 976 с.
13. Джикович Ю.В. Экономика садово-паркового и ландшафтного строительства. Москва : Академия, 2009. 208 с.

14. Евтушенко М.Г., Гуревич Л.В., Шафран В.Л. Инженерная подготовка территорий населенных мест. Москва : Стройиздат, 1982. 201 с.
15. Ерохина Г.П., Жеребцова Г.П., Вольфтруб Т.И., Покалов О.Н., Шурова Г.В. Озеленение населённых мест. Москва : Стройиздат, 1987. 480 с.
16. Жирнов А.Д. Будівництво і експлуатація садово-паркових об'єктів. Навчальний посібник для курсового та дипломного проектування. Львів : УкрДЛТУ, 1995. 42 с.
17. Заячук В. Я. Дендрологія : підруч. Львів : Апріорі, 2008. 656 с.
18. Калініченко О. А. Декоративна Дендрологія : навч. посібник. Київ : Вища школа, 2003. 199 с.
19. Качалов А.А. Деревья и кустарники. Москва : Лесн. пром-сть, 1970. 408 с.
20. Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну : підруч. Київ : "Ліра-К", 2009. 218 с.
21. Крижановская Н.Я. Основы ландшафтного дизайна. Ростов н/Д : Феникс, 2005. 204 с.
22. Колесников А.И. Декоративная дендрология. Москва : Лесная пром-сть, 1974. 704 с.
23. Кучерявий В.А. Зелёная зона города. Київ : Наукова думка, 1981. 246 с.
24. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів : Світ, 2005. 454 с.
25. Кучерявий В. П. Урбоекологія. Львів : Світ, 2001. 360 с.
26. Кучерявий В. П. Фітомеліорація. Львів : Світ, 2003. 540 с.
27. Кушнір А. Колористичні ознаки декоративних рослин та їх вплив на композиційні рішення в сучасному ландшафтному будівництві. Вісник Київського національного університету імені Тараса

Шевченка “Інтродукція та збереження рослинного різноманіття”. Київ, 2009. №19. С. 147–148.

28. Лаптев А.А., Глазачев В.А., Маяк А.С. Справочник работника зеленого строительства. Київ : Будівник, 1984. 152 с.

29. Лежнева Т.И. Основы декоративного садоводства : учеб. пособ. Москва : Академия, 2011. 80 с.

30. Лежнева Т.И. Ландшафтное проектирование и садовый дизайн : учеб. пособие. Москва : Академия, 2013. 64 с.

31. Леонтович В.В. Вертикальная планировка городских территорий : учеб. пособ. для вузов. Москва : Высш. шк., 1985. 119 с.

32. Липа О.А. Дендрологія з основами акліматизації. Київ : Вища школа, 1997. 224 с.

33. Лунц Л.Б. Городское зеленое строительство : учеб. для вузов. Москва : Стройиздат, 1974. 275 с.

34. Николаев В.А. Ландшафтоведение. Эстетика и дизайн. Київ : Аспект Пресс, 2005. 176 с.

35. Николаевская И.А. Благоустройство городов. Москва : Высш. шк., 1990. 160 с.

36. Петерс Е.В. Градостроительство и планирование населенных мест. Москва : Кемерово, 2005. 169 с.

37. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України : наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06>.

38. Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України : наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 № 226. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0082-07>.

39. Пушкар В.В. Дизайн квітників : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2007. 336 с.
40. Рубцов Л.И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре. Киев : “Наукова думка”, 1977. 270 с.
41. Рубцов Л.И. Проектирование садов и парков : учеб. пособ. для техн. 3-е изд., доп. и перераб. Москва : Стройиздат, 1979. 184 с.
42. Соколова Т.А. Цветочное оформление. Цветовые характеристики растений и пропорции : учебно-методич. пособ. Москва : МГУЛ, 2002. 63 с.
43. Таран И.В. Пейзажные группы для рекреационного строительства. Новосибирск : Наука, 1981. 240 с.
44. Теодоронский В.С. Садово-парковое строительство : учеб. для спец. 260500. Москва : МГУЛ, 2009. 336 с.
45. Теодоронский В.С. Садово-парковое строительство и хозяйство. Москва : Академия, 2010. 288с.
46. Теодоронский В.С., Горбатов В.И. Озеленение населенных мест с основами градостроительства. Москва : Академия, 2011. 128 с.
47. Швиденко А.Й., Ворон В.П. Деревя та чагарники України : атлас для практичних занять з дендрології. Харків : Нове слово, 2011. 156 с.
48. Шолок І. Просторовий аналіз зеленої зони та перспективні території її розширення в межах Львова. *Вісник Львівського університету. Серія географічна*. 2014. №45. С. 417–423.

Критерії оцінювання курсової роботи

Критеріями оцінки курсової роботи є:

- ступінь розробки теми;
- повнота охоплення наукової літератури та джерел;
- творчий підхід до написання роботи;
- обсяг самостійно зібраного, вивченого й узагальненого фактичного матеріалу;
- всебічність, повнота, об'єктивність, глибина, теоретична й практична обґрунтованість проведеного аналізу;
- теоретична й практична значимість сформульованих у роботі положень, висновків, пропозицій, рекомендацій;
- чіткість і ясність сформульованих положень, висновків, пропозицій, рекомендацій;
- акуратність і правильне оформлення курсової роботи;
- володіння матеріалом роботи під час її захисту, уміння аргументовано відповідати на поставлені в ході дискусії питання.

Оцінювання роботи відбувається у два етапи: оцінка за виконання роботи та оцінка її захисту. На підставі цих складових виводиться загальна оцінка курсової роботи.

Бланк підсумкового оцінювання курсової роботи має такий вигляд (орієнтовно):

№ з\п	Зміст вимог до курсової роботи	Максимальний бал	Примітки
1	Самостійність роботи (не скачана з Інтернету або скопійована з підручників)	5	
2	Актуальність теми роботи	5	
3	Характеристика плану роботи:		
	• наявний розгорнутий план	5	
	• план відповідає темі (пункти плану розкривають тему)	5	
4	Характеристика змісту роботи		
	• вступ відповідає темі роботи	5	
	• зазначена мета та завдання роботи, які відповідають темі	5	
	• зміст основної частини відповідає назвам розділів та глав, темі роботи	5	
	• автор висловлює власні думки, власне ставлення до висвітлюваної в роботі теми	5	
	• наведені приклади	5	
	• у тексті є посилання на джерела, зазначені в списку використаної літератури	5	

5	Характеристика висновків		
	• наявність висновків	5	
	• зміст висновків відповідає поставленим завданням	5	
	• висновки самостійні, а не взяті з літературних джерел	5	
6	Характеристика використаних джерел		
	• джерела сучасні	5	
	• список використаних джерел належно оформлений (витримані бібліографічні вимоги)	5	
7	Графічне оформлення роботи відповідає вимогам (титульний лист, зміст, назви розділів, список джерел, додатки тощо)	5	
8	Захист роботи	20	
	Максимальна можлива кількість балів за курсову роботу	100	
	Підсумкова оцінка курсової роботи відповідно до поданих критеріїв		

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Боговая И.О., Теодоронский В.С. Озеленение населенных мест. Москва : Агропромиздат, 1990. 259 с.
2. Боговая И.О., Фурсова Л.М. Ландшафтное искусство. Москва : Агропромиздат, 1988. 223 с.
3. Вакулюк П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення і лісорозведення в рівнинних районах України. Фастів : Поліфаст, 1998. 507 с.
4. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк І.О., Маурер В.М. Лісові культури. Львів : Камула, 2005. 608 с.
5. Горохов В.А. Городское зеленое строительство : учеб. пособ. для вузов. Москва : Стройиздат, 1991. 416с.
6. Дебринюк Ю.М. Лісові культури. Методи і способи їх створення у типах лісу західного регіону України. Київ : ІСДОУ, 1994. 168 с.
7. Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Лісове насінництво. Львів : Світ, 1998. 432 с.
8. Державне агентство лісових ресурсів України : офіційний веб-сайт. URL: dkg.kmu.gov.ua.
9. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40). [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ : ДП „УкрНДНЦ”, 2016. 16 с.
10. ДСТУ 2980-95. Культури лісові. Терміни та визначення. [Чинний від 1995-01-25]. Вид. офіц. Київ : Держстандарт, 1995. 48 с.
11. Ерохина Г.П., Жеребцова Г.П., Вольфтруб Т.И., Покалов О.Н., Шурова Г.В. Озеленение населённых мест. Москва : Стройиздат, 1987. 480 с.
12. Жирнов А.Д. Будівництво і експлуатація садово-паркових об'єктів. Навчальний посібник для

курсowego та дипломного проектування. Львів : УкрДЛТУ, 1995. 42 с.

13. Кучерявый В.А. Зелёная зона города. Київ : Наукова думка, 1981. 246 с.

14. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів : Світ, 2005. 454 с.

15. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 №3852-ХІІ. URL: zakon.rada.gov.ua.

16. Про затвердження правил рубок головного користування в лісах України : наказ Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 №364. URL: zakon.rada.gov.ua.

17. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України : наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06>.

18. Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України : наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 № 226. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0082-07>.

19. Рубцов Л.И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре. Киев : Наукова думка, 1977. 270 с.

20. Рубцов Л.И. Проектирование садов и парков : учеб. пособ. для техн. 3-е изд., доп. и перераб. Москва : Стройиздат, 1979. 184 с.

21. Соколова Т.А. Цветочное оформление. Цветовые характеристики растений и пропорции : учебно-методич. пособ. Москва : МГУЛ, 2002. 63 с.

22. Теодоронский В.С., Горбатов В.И. Озеленение населенных мест с основами градостроительства. Москва : Академия, 2011. 128 с.

23. Швиденко А.Й. Лісівництво : підручник.
Чернівці : Рута, 2004. 302 с.

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
„Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”**

**Факультет природничих наук
Кафедра садово-паркового господарства та екології**

КУРСОВА РОБОТА

на тему

**ТЕХНОЛОГІЇ РУБОК ДОГЛЯДУ В СОСНОВИХ
НАСАДЖЕННЯХ БІЛОЛУЦЬКОГО ЛІСНИЦТВА
ДП „СТАРОБІЛЬСЬКЕ ЛМГ”**

Виконав (ла):
здобувач (ка) вищої освіти
3 курсу
ОП „Лісове господарство”
Іванов І.І.

Перевірів:
к.б.н., доцент кафедри СПГ
та екології
Сидоров С.С.

Старобільськ – 2021

Навчально-методичне видання

Методичні вказівки

**до написання курсової роботи для здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 205 Лісове
господарство та 206 Садово-паркове господарство**

Укладачі:

Бордюгова О.І., асистент кафедри садово-паркового господарства та екології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Петренко С.В., кандидат біологічних наук, доцент кафедри садово-паркового господарства та екології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Демідова Н.В., старший викладач кафедри садово-паркового господарства та екології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Королецька Л.В., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри садово-паркового господарства та екології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Гаврилюк Ю.В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри садово-паркового господарства та екології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Соколов С.О., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри садово-паркового господарства та екології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Здано до складання 25.03.2021 р. Підписано до друку
26.03.2021 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Times New
Roman. Друк ризографічний. Умов. друк. арк. 3,02. Наклад 100 прим.

Видавець і виготовлювач

Видавництво Державного закладу

„Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

пл. Гоголя, 1, м. Старобільськ, 92703. Тел./факс: (06461) 2-26-70.

e-mail: luguniv.info.edu@gmail.com

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.